

Näringsvävar

(text och bild: Ann-Catherine Henriksson, 2014)

Skogen

Förarbete: Välj årstid. Eleverna skapar tillsammans ett skogslandskap på väggen i klassen. (Bottenskiert, buskar, träd, stenar, berg...) Skogens djur, växter och insekter ritas eller tas som färdiga bilder från nätet och klipps ut. I det här förarbetet betonas i utförandet och tidsåtgång mest det som är aktuellt för klassen/årskursen (däggdjur, fåglarna, insekterna, trädslagen?). För att en näringsväv lättare skall kunna skapas krävs företrädare för grupperna insekter, fåglar, växtätare, rovdjur/-fåglar, nedbrytare, växter.

Med hjälp av garnstumpar som klipps till vartefter får eleverna som uppgift att visa vem som äter vem/vad. Fäst garnet med häftmassa (eller tape/knappnål beroende på underlaget). Då garnen är på plats är det viktigt att reservera tillräckligt med tid för frågor som väcks. Bäst är det om det är eleverna som kommer med frågor men åtminstone i början kan barnen behöva frågor som får dem att komma igång. (Det är absolut inte meningen att alla frågor ställs vid samma tillfälle och för alla åldersgrupper! Tanken är att eleverna reflekterar, ser samband och vill veta mera om olika saker.) Exempel på frågor:

Finns det djur som vi vet för litet om?

- Eleverna gör en faktaruta till djuren med fokus på djur som vi är osäkra på. Som källor använder de faktaböcker och nätet. Garnväven kompletteras efter hand.

Vad händer det med rovdjuren då de dör?

Finns det djur som inte har fiender i skogen? Ex. älgen – vilket kan leda till diskussion om jaktens betydelse

Vad händer det om man skulle ta bort alla rovdjuren?

Finns det något djur/ någon växt som är viktigast?

Finns det något djur/någon växt som inte alls är viktig?

Vad skulle hända ifall alla insekter dör?

O.S.V.

(Utan att nämna begreppet biodiversitet kan frågorna leda till viktiga reflektioner)

Alternativ: kopiera och plasta bilder av djur/insekter/fåglar och tag med dem till skogen. Lägga bilderna på marken och skapa näringsväven där ute med hjälp av garn och växterna i skogen..

Vi har valt att inte ta in begreppet *energi* i väven. Växterna är i väven de organismer som skiljer sig från de övriga genom att de med hjälp av solens energi kan tillverka näring. Begreppet *nedbrytare* kan tas in åtminstone i årskurs tre och uppåt.

På samma sätt kan vi beroende på målsättning, tema och årskurs skapa näringsvävar i andra naturtyper och livsmiljöer. Ex: marin miljö, på fjället, på savannen, i regnskogen...

